

الزام به تنظیم سند رسمی

مؤلف:

محبوبه مهرابی نیاسر

آشنایی و آموزش

سرشناسه	مهرابی نیاسر، محبوبه، ۱۳۵۹ - Mehrabi Niasar, Mahbobe
عنوان قراردادی	ایران، قوانین و احکام Iran. Laws, etc.
عنوان و نام پدیدآور	الزام به تنظیم سند رسمی / مولف محبوبه مهرابی نیاسر.
مشخصات نشر	تهران: دادبخش، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۱۱۰ ص.
شابک	978-622-7194-55-5
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
پادداشت	کتابنامه: ص. ۹۷.
موضوع	ثبت -- ایران -- دعاوی -- Cases-- Iran Recording and registration معاملات اموال غیرمنقول-- ایران -- خلاصه آرای قضایی Vendors and purchasers-- Iran -- Digests مالکیت -- ایران Property -- Iran رویه قضایی -- ایران Jurisprudence -- Iran
رده بندی کنگره	KMH۵۶
رده بندی دیویی	۳۴۶/۵۵۰۴۳۸
شماره کتابشناسی ملی	۸۵۵۰۲۶۵

عنوان کتاب	الزام به تنظیم سند رسمی
ناشر	دادبخش
مؤلف	محبوبه مهرابی نیاسر
چاپ اول	پاییز ۱۴۰۰
شمارگان	۵۰۰ جلد
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۷۱۹۴-۵۵-۵
قیمت	۴۸,۰۰۰ تومان

تهران، میدان انقلاب، کارگر شمالی، کوچه رستم، پلاک ۲۱

۰۲۱-۶۶ ۴۸ ۹۳ ۰۵-۶۶ ۴۶ ۲۸ ۵۶

dadbakhshlaw@gmail.com

حقوق این کتاب برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات مربوط به اسناد

مبحث اول: تعاریف	۱۳
گفتار اول: تعریف اسناد	۱۳
گفتار دوم: تعریف سند	۱۴
گفتار سوم: تعریف سند در اصطلاح حقوقی	۱۵
مبحث دوم: انواع سند	۱۶
مبحث سوم: عناصر تشکیل دهنده سند رسمی	۱۷
گفتار اول: مرجع تنظیم کننده سند رسمی	۱۷
گفتار دوم: حدود صلاحیت مراجع و مأمورین رسمی	۱۸
گفتار سوم: رعایت مقررات مربوط به تنظیم سند رسمی	۱۹
مبحث چهارم: مقررات تنظیم سند رسمی	۲۰
مبحث پنجم: اقسام سند رسمی از حیث نوع استفاده و کاربرد آن	۲۱
مبحث ششم: اجزاء سند رسمی	۲۱
مبحث هفتم: آثار سند رسمی	۲۴
مبحث هشتم: اعتبار تمام مندرجات سند رسمی	۲۵
گفتار اول: اعتبار سند رسمی در برابر اشخاص ثالث	۲۷
مبحث نهم: لازم الاجرا بودن سند رسمی	۲۸
مبحث دهم: قدرت اجرائی سند رسمی	۳۰
مبحث یازدهم: مزایای سند رسمی	۳۲
مبحث دوازدهم: تفاوت سند رسمی و سند عادی	۳۳
گفتار اول: تفاوت از حیث شکل	۳۴

- گفتار دوم: تفاوت از حیث موضوع ۳۵
- گفتار سوم: تفاوت از حیث مکان ۳۵
- گفتار چهارم: تفاوت از حیث حجیت ۳۶
- گفتار پنجم: تفاوت از حیث قوه اجرائی ۳۶
- گفتار ششم: تفاوت از حیث قابلیت استناد ۳۷
- گفتار هفتم: تفاوت از حیث امتیاز ۳۷
- گفتار هشتم: تفاوت از حیث اعتبار (محتویات، مندرجات و مواد اسناد رسمی) ۳۸
- مبحث سیزدهم: تفاوت سند رسمی و سند در حکم سند رسمی ۳۹

فصل دوم: الزام به تنظیم اسناد رسمی

- مبحث اول: دعوی الزام به تنظیم سند رسمی ۴۵
- مبحث دوم: دعوی ناشی از معاملات راجع به املاک ثبت شده با سند عادی ۴۶
- مبحث سوم: اختلاف مربوط به حدود املاک ۴۷
- مبحث چهارم: علل به وجود آمدن اختلاف در مراجع ثبتی ۴۸
- گفتار اول: عدم صراحت قانون ۴۸
- گفتار دوم: فراگیر شدن قولنامه ۵۱
- مبحث پنجم: ورود قانون گذار؛ راهکار پیشگیری از افزایش دعوی ۵۳
- مبحث ششم: ارکان دعوی الزام به تنظیم سند رسمی ۵۵

فصل سوم: صدور اجرائیه اسناد رسمی

- مبحث اول: صدور اجرائیه بر اساس اسناد ۶۳
- مبحث دوم: مراجع صدور احکام اجرائی اسناد ۶۶
- مبحث سوم: درخواست صدور اجرائیه ۶۸
- مبحث چهارم: صدور حکم اجرائیه ۶۹
- مبحث پنجم: تعداد برگه های اجرائیه ۷۰

فصل چهارم: رویه قضایی در خصوص الزام به تنظیم سند رسمی

- مبحث اول: فرم دادخواست الزام به تنظیم سند رسمی ۸۱
- مبحث دوم: نمونه دادخواست الزام به تنظیم سند رسمی ۸۴

فصل پنجم: تنظیم سند انتقال اجرایی

- مبحث اول: سند انتقال اجرایی ۹۵
- مبحث دوم: تفاوت‌ها و شباهت‌ها با سایر مفاهیم مشابه ۹۵
- مبحث سوم: آثار تنظیم سند انتقال اجرایی نسبت به بدهکار و طلبکار ۹۶
- مبحث چهارم: تحویل مال منقول یا مال غیر منقول ۹۷
- گفتار اول: تحویل و تسلیم اموال منقول ۹۷
- گفتار دوم: تحویل و تسلیم اموال غیر منقول ۹۸
- مبحث پنجم: تخلیه ۹۹
- گفتار اول: شرایط و موارد صدور حکم تخلیه ۱۰۰
- گفتار دوم: رویه‌های عملی در اجرای تخلیه ۱۰۰
- گفتار سوم: هزینه‌های اجرایی ۱۰۱
- مبحث ششم: حق مزایده ۱۰۶
- گفتار اول: شرایط تعلق حق مزایده و میزان آن ۱۰۶
- مبحث هفتم: هزینه ارزیابی ۱۰۷
- منابع و مآخذ ۱۰۹

در راستای سیاست‌های قضایی کشور و کم نمودن تراکم کار محاکم و دادگستری، توجه به یکی از مهمترین ویژگی‌های اسناد رسمی که اجرای مفاد و مدلول آنها بدون مراجعه به محاکم قضایی است بسیار حایز اهمیت است. این موضوع به وضوح در مواد ۹۲^۱ و ۹۳^۲ ق.ث.مورد تأکید قانون‌گذار قرار گرفته است و با توجه به تعریف ماده ۱۲۸۷^۳ ق. مدنی از سند رسمی، دفاتر اسناد رسمی یکی از مراجعی هستند که وظیفه مهم تنظیم سند رسمی در رابطه با حقوق اموال و تعهدات و قراردادهای اشخاص به عهده دارند. نقش بسزای دفاتر اسناد رسمی در اجرای اسناد تعهدآور و لازم‌الاجراء و تشریح و بررسی زوایای مختلف این موضوع مهم و اثرگذار موضوع این اثر است.

-
- ۱- ماده ۹۲ ق.ث. مدلول کلیه اسناد سمي راجع به ديون و ساير اموال منقول بدون احتياج به حکمی از محاکم عدلیه لازم‌الاجرا است، مگر در موردی تسليم عين منقولی که شخص ثالثی متصرف و مدعی مالکیت آن باشد.
  - ۲- ماده ۹۳ ق.ث. کلیه اسناد رسمی راجع به معاملات املاک ثبت شده مستقلاً و بدون مراجعه به محاکم لازم‌الاجرا است.
  - ۳- ماده ۱۲۸۷ ق.م. اسنادی که در اداره ثبت اسناد و املاک و یا دفاتر اسناد رسمی یا در نزد مأمورین رسمی در حدود صلاحیت آنها بر طبق مقررات قانونی تنظیم شده باشد، رسمی است.